

[Landbrugsministeren.]

den ene går ud på, at der, når et sådant jordrentebud overdrages til en kvalificeret erhverver, kan ydes den ny ejer et suppleringslån af jordfonden, således at den samlede hæftelse for jordrenten, restbyggelånet og suppleringslånet kan bringes op til 110 pct. af ejendommens seneste vurdering til ejendomsskyld.

Den anden bestemmelse går ud på ved brugets overdragelse til en kvalificeret køber at lempe den for disse jordrentebud gældende, meget snævre pantsætningsbegrænsning således, at der til finansiering af købet kan gives køberen tilladelse til pantsætning af bruget op til en samlet behæftelse af ejendommen på 130 pct. af vurderingen til ejendomsskyld med tillæg af 130 pct. af besættningens og inventarets skatteværdi.

Med hensyn til den foreslåede bestemmelse om suppleringslån ved ejerskifte skal jeg bemærke, at den efter forslaget skal afløse den nugældende bestemmelse om suppleringslån, der kan ydes ved ejerskifte, når erhververen er den tidligere ejers enke, livsarving eller svigerbarn. Den nugældende bestemmelse, som kun har været benyttet meget sjældent, giver hjemmel til at yde suppleringslån indenfor det beløb, hvormed ejendomsskyldværdien overstiger brugets jordrenteværdi og restbyggelånet. Efter forslaget forhøjes denne lånegrænse med 10 pct. af ejendommens samlede ejendomsskyldværdi. Efter de nugældende regler kan suppleringslånet dog i tilfælde, hvor det er fordelagtigere for erhververen, udgøre forskellen mellem restbyggelånet og det normale byggelån i det år, hvori det oprindelige lån blev ydet. Denne regel bortfalder efter forslaget og ville vist heller ikke have større praktisk betydning efter den foreslåede forhøjelse af lånegrænsen.

Af større rækkevidde end denne forøgelse af suppleringslånenes størrelse er imidlertid, at den kreds af erhververe, der kan få suppleringslån, foreslås udvidet fra kun at omfatte den allersnævreste familiekreds til fremtidig at omfatte enhver kvalificeret erhverver, det vil sige enhver, der får lov

til at overtage statslånene ved ejerskifte. Det vil betyde, at det ganske ringe antal tilfælde, hvor den nugældende regel om suppleringslån har fundet anvendelse, vil vokse til måske omkring 300 tilfælde årlig.

Forslagsstillernes ordfører, det ærede medlem hr. Aage Fogh, nævnte ved fremsættelsen af lovforslaget et eksempel, hvorefter suppleringslånet ville andrage 5 700 kr. I adskillige tilfælde vil der være tale om lavere beløb end dette, men der vil utvivlsomt også efter de gentagne betydelige stigninger i ejendomsskyldvurderingerne være et betydeligt antal ældre jordrentebud, for hvilke lånet vil kunne komme op på væsentligt større beløb; og hvadenten gennemsnitslånet vil vise sig at ligge omkring 6 000, 7 000 eller 8 000 kr., må man regne med den mulighed, at denne ejerskiftefinansiering vil kunne komme til at belaste jordfonden med op til et par millioner kroner årlig.

Forslaget indebærer dog ikke blot økonomiske problemer for jordfonden, hvis midler der er stærkt bud efter til mange andre formål, men det rummer også perspektiver i anden retning. Jeg tænker her på den foreslåede udvidelse af kredsen af ejendomserhververe, der kan komme i betragtning. Hidtil har man holdt sig indenfor den allersnævreste familiekreds, hvor man i almindelighed kan regne med at interessen i opnåelse af størst mulig salgsfortjeneste i nogen grad dæmpes af andre hensyn. Overfor den videre kreds af købere, som forslaget tager sigte på, foreligger spørgsmålet, om den ejerskiftefinansiering på statens sædvanlige lempelige lånevilkår, som der her er tale om, fuldtud kan ventes at komme køberen til gode, eller om den eventuelt kan have en uheldig indflydelse på salgsprisen for disse ejendomme. Dette spørgsmål vil jeg vende tilbage til om lidt.

Lovforslagets andet afsnit om en udvidet pantsætningsmulighed til finansiering af ejerskifte, således at der kan tillades pantsætning op til 130 pct. af ejendomsskyldværdien og skatteværdien af besætning og inventar, betyder en overordentlig omfat-